

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙහි ප්‍රකාශනය

මිස්ටේලියාව ඉන්දියානු සාගර යුදා අභ්‍යාසයක් ශ්‍රී ලංකාවේදී පවත්වයි

විජිත් සමරසිංහ විසිනි

2019 මාර්තු 25

මිස්ටේලියාව, ඉන්දියානු සාගර කළාපය සඳහා වන තම ප්‍රාන්තම යුද අභ්‍යාසය වන ඉන්දු-පැසිගික් අභ්‍යාසය - 19 (Indo-Pacific Endeavour - 19), මේ දිනවල ශ්‍රී ලංකාව කේත්ද කරගතිමින් දියත් කර ඇත. දෙරට අතර මෙතෙක් පැවති විශාලතම යුද අභ්‍යාසය වන මෙය, මිස්ටේලියානු රාජකීය නාවික හමුදාවේ ප්‍රධානත්වයෙන් හා ලංකාවේ සියලු ආරක්ෂක අංශ වල සහභාගිත්වයෙන් පැවත්වේ.

මේ සඳහා යාත්‍රා, අව් හා උපකරන මාර්තු 11 සිට ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එමින් තිබූ අතර, මිස්ටේලියානු ආරක්ෂක හමුදාවන්ගේ 1000ක් පමණ හටයන් ගෙන් යුතු එකාබ්ද කාර්යසාධක බත්තයක් මාර්තු 23 සිට 30 දක්වා අභ්‍යාසයට සහභාගි වනු ඇත. නිකුතාමල වරාය මධ්‍යස්ථානය කොටගෙන සිදුකරන මේ අභ්‍යාසය සඳහා කැන්බරා, සක්සේස්, පරමටා හා නිවුකාසල් යන ප්‍රධාන යුද තැව් හතරක් යොදා ගැනේ. මේ අතරින්, හෙලිකොප්ටර් වාහක ප්‍රහාරක යාත්‍රාවක් වන කැන්බරා නැව, මිස්ටේලියානු නාවික හමුදාවේ විශාලතම අනදෙන නවුකාවයි. නිවිකාසල් හා පරමටා නැවු, මිසයිල රැගත්, ප්‍රහාරක යාත්‍රා දෙකක් වේ. මේට අමතරව, අභ්‍යාසයට සම්බන්ධ වන ගුවන් යානා හමුබන්තොට මත්තල ගුවන් තොටුපළ සිට ගුවන්ගත වනු ඇත.

අභ්‍යාසය ගැන කරුණ දක්වමින් මිස්ටේලියානු ආරක්ෂක කරමාන්ත ඇමති ලින්ඩා රෙනොල්ඩ්ස් පැවසුවේ "මිස්ටේලියානු ආරක්ෂක හමුදා දකුනු හා අග්නිදිගා අසියා කළාපයේ ආරක්ෂක හමුදාවන් සමග දිස්ස කාලීන සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යන අතර, ඉන්දු-පැසිගික් අභ්‍යාසය වැනි මැදිහත්වීම් මගින් එම සම්බන්ධතා තවත් ගක්තිමත් වන" බවයි.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ තම හමුදා "මානුෂීය මෙහයුම් හා ආදා සහන සැපැයීම්" වැනි කටයුතු සඳහා ප්‍රහුනු කිරීම් සිදු කරමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක අංශ, විශේෂයෙන්ම නාවික හමුදාව, සමග සම්බන්ධතා ගැනුරු කරනු ඇති බව කොළඹ මිස්ටේලියානු මහ කොමිෂ්‍යාරිස් ජේන් ගිලිප් අභ්‍යාසය ගැන මාධ්‍ය සාකච්ඡාවක් කැදුවමින් පැවතිය. "ශ්‍රී ලංකාවට හා මිස්ටේලියාව සාගර ආරක්ෂාව හා කළාපයේ සාමය පිළිබඳ ගක්තිමත් පොදු දැක්මක් ඇති බවත්" ගිලිප් තවදුරටත් සඳහන් කළේය.

මෙහිදී කරුණු දක්වා කොළඹ මිස්ටේලියානු මහකොමසාරිස් කාර්යාලයේ ආරක්ෂක උපදේශක ගැප් කළිතාන් ජෝන් අර්චින් කියා සිටියේ දෙරට අතර ආරක්ෂක සම්බන්ධතා 2015 සිට ස්ථාවරව වර්ධනය වී ඇති අතර, දෙරටේ අවධානය, නිති විරෝධීව පුද්ගලයන් ප්‍රවාහනය කිරීමේ ජාවාරම, හා නිති විරෝධී සංකුමන නැවැත්වේ, මත දුව් පාලනය මෙන්ම ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ "නිකිය මත පදනම් වූ පාලනයක්" ඇති කිරීමටත් වඩා වඩාමුවෙමින් ඇති බවයි.

කුමන වෙස්ගැන්වීම් සහිතව සිදුකරා වුවද, මිස්ටේලියාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර ආරක්ෂක සම්බන්ධතා වල තව ඉහළක් වන මේ යුද අභ්‍යාසය මගින් ඉස්මත්තට ගෙන එන්නේ ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ ඇමරිකානු අධිරාජුවාදය විසින් සිදු කෙරෙනු ඇති භු-දේශපාලනික පෙළ ගැසීම් ය. ඇමරිකාවේ දීරු කාලීන සගයෙක් වන මිස්ටේලියාව, 2016 දී නිකුත් කළ "ආරක්ෂක ධවල පත්‍රිකාව" තුළ ශ්‍රී ලංකාව ගැන සඳහන් කර තිබුණේ "ඉන්දියානු සාගරය තුළ ඉතාම වැදගත් නාවික ගමන් මගක් අහිසස ස්ථානගතව පිහිටා තිබේ, ශ්‍රී ලංකා - මිස්ටේලියා ආරක්ෂක සම්බන්ධතා ගැනුරු වීමට මූලිකව තුළ දී ඇත" යනුවෙනි. වෙනත් ව්‍යවන විශින් කිවහොත් විනයට එරෙහිව ඇමරිකානු අධිරාජුවාදය මගින් කළාපය තුළ සංවිධානය කරනු ලබන මිලිටර් මෙහෙයුම් වලදී, ශ්‍රී ලංකාවේ භු-මූලෝපායික වැදගත් කම කැන්බරාවද බැරුම්වීම අවබෝධ කරගෙන ඇති බවයි.

මිස්ටේලියාව, ඇමරිකාව, ජපානය හා ඉන්දියාව, එක්ව සිව් සාමාන්ක ආරක්ෂක කතිකාව (Quadrilateral Security Dialogue) නමින්, මේ කළාපය තුළ විනයට එරෙහිව පෙරමුනක් පිහිටුවා ගත්තේ 2007 සිටය. ඉන් මෙහිට කාලය තුළ, විවිධ යුද අභ්‍යාස, මිලිටර් තාක්ෂණ ප්‍රවාහුරු කිරීම් හා හමුදා ස්ථානගත කිරීම් හරහා මෙම පෙරමුන වඩාත් තහවුරු වී ඇත. ඇමරිකාව, හා ජපානය, ඉන්දියාව හා එක්ව දකුනු ආසියාතික කළාපය තුළ "මලබාර්" නමින් දැවැන්ත යුද අභ්‍යාසක් කළක සිට පවත්වන අතර, මිස්ටේලියාව හා ඉන්දියාව අතර "මිස්ඉන්ඩ්බික්ස්" නමින් වෙනම අභ්‍යාසයක්ද ආරම්භ කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව සමග අභ්‍යාසය අවසාන වූ වහාම මිස්ටේලියානු නාවික හමුදාව, ඉන්දියානු නාවික හමුදාව සමග ද අභ්‍යාසයක තිරත වීමට නියමිතය. මිස්ටේලියානු

ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව නිකුත් කළ නිවේදනයක සඳහන් වූයේ “ඉන්දියානු සාගර කලාපය තුළ සිස්ටෙලියාවේ ප්‍රධානම මූලෝපායික සහකරුවෙක් වන ඉන්දියාව සමග සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම්, 2019 ඉන්දු-පැසිගික් අභ්‍යාසයේ මූලිකම පදනම වනු ඇති” බවයි. කැන්බරා නොකාව ඇතුළුව, අභ්‍යාසයට සහභාගී වන යාතා ඉන්පසුව ඉන්දුනිසියාව, සිංගප්පුරුව, මැලෙසියාව, තායිලන්තය හා වියටනාමය, වැනි මේ කලාපය තුළ වොශිත්වනයේ අනෙකුත් මූලෝපායික සහකරුවන් වන රට වලද සංචාරය කිරීමට නියමිතය.

සිස්ටෙලියාවේ මේ මිලිටරි මැදිහත් වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ, ඔබාමා තන්තුය මගින් 2012 දී “ආසියාවට හැරීම” නමැති ප්‍රතිපත්තිය යටතේ අරඹා, වුම්ප් පාලනය යටතේ අපුත් මට්ටමකට තීවු කෙරෙන, විනය මිලිටරිමයව කොටුකිරීමේ වොශිත්වනයේ මෙහෙයුම මගින් පනගන්වා ඇති හු දේශපාලන වාසුලිය තුළට ශ්‍රී ලංකාව ඇදගෙන ඇති බවයි. “ඉන්දියානු සාගර කලාපයේ නීතිය මත පදනම වූ පාලනයක් ඇති කිරීම” වැනි වොශිත්වනයේ විනය ඉලක්ක කරගත් ප්‍රකාශ මෙම මිලිටරි ක්‍රියාකාරකම් යුත්කියුත්ත කිරීම සඳහා සිස්ටෙලියාවද යොදාගතිමින් සිටියි. දෙවන පෙළ අධිරාජුවාදී රටක් වන සිස්ටෙලියාව, තම කලාපය ආධිපත්‍ය තහවුරු කරගැනීම සඳහා, විනයට එරෙහි ඇමරිකානු මෙහෙයුමට පුරුෂනව අන්තර්ග්‍රහනය වී තිබේ.

ඉන්දියානු සාගරයේ හරි මැද, ප්‍රධානතම මූහුදු වෙළඳ මාර්ගයට ආසන්තව පිහිටීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව තම ගුහනයේ පවත්වා ගැනීම ඇමරිකානු අධිරාජුවාදයට මූලෝපායිකව අතිශයින් වැදගත්ය. 2015 ජනාධිපතිවරනයේදී, විනය සමග කිටුව සම්බන්ධතා පවත්වා ගනිමින් සිටි, හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ පරදවා වර්තමාන ජනාධිපති මෙම්ත්පාල සිරිසේන බලයට ගෙනාවේ වොශිත්වනය යොදා කළ තන්තු-මාරු කුමන්තුනයකිනි.

2015 න් පසුව ඇමරිකාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර මිලිටරි සම්බන්ධතා වෙනත් කවර කළකුවත් නොතිබුන තරම් ඉහළකට ගෙනගොස් ඇති. 2018 වසර තුළ පමණක්, පස්වතාවක් ඇමරිකානු යුද නැවු හා නාවුක හට කන්ඩායම්, ලංකාවේ විවිධ වරාය වල හා මූහුදි තීරයේ එක්සත් අභ්‍යාස හා පුහුනු කිරීම පැවැත්විය. සිස්ටෙලියානු අභ්‍යාසය සඳහාත් කේත්ද වී ඇති තිකුනාමල වරාය, ඇමරිකානු යුද නැවු සඳහා “සැලසුම් හා සංවිධාන මධ්‍යස්ථානයක”(Logistics Hub) බවට පත්කිරීමේ ගක්‍රනා අධ්‍යනයක්ද දෙසැම්බර් හා ජනවාරි මාස තුළ සිදු කෙරිති. නවදිල්ලය සියින් තම පාලනය යටතට ගැනීමට මාන බලමින් සිටින රටේ දැක්නු අන්තයේ පිහිටි මත්තල ගුවන් තොවුපොලත්, සිස්ටෙලියානු අභ්‍යාසයේ කේත්දස්ථානයක් බවට පත්වී ඇත්තේද අභ්‍යාසයකින් නොවේ.

රාජ්‍යක්ෂ පාලන සමයේ මුළුන් අත්සන් තැබුනු, ඇමරිකාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර ප්‍රතිග්‍රහන හා අනෙකානාස-සේවා ශිවිසුම (Acquisition and Cross-Servicing Agreement - ACSA) නමැති මිලිටරි ගිවිසුම ද වර්තමාන ආන්ත්වු විසින් කාල නියමයක් තොමැතිව අපුත් කර ඇත. පෙබරවාරියේදී ඇමරිකානු සෙනෙට් සහභාගී සන්නද්ධ සේවා කාරක සහභාගී ඇමුණු ඇමරිකානු නාවුක හමුදාවේ ඉන්දු-පැසිගික් ආදාළති ගිලිප් බේවිචිසන් පැවැසුවේ ඇමරිකා-ශ්‍රී ලංකා මිලිටරි හා නාවුක සහයෝගීතාව නව ඉහළකට ගැනීම අත්‍යවශ්‍යව ඇති බවයි.

කලාපය පුරා ඇවැලි යමින්, ක්ෂේත්‍රීක ම ලෝක යුද්ධයක් බවට පත්විය හැකි, විනයට එරෙහි ගැටුමක, ප්‍රධාන නාවුක ප්‍රහාරක කුදාවුරක් බවට ලංකාව පත්කර ගැනීමට වොශිත්වනය සිය සිස්ටෙලියාව, ඉන්දියාව හා ජපානය ඇතුළු එහි සායනුත් සමග ගෙනයන වැඩපිළිවෙළට කොළඹ මූලුමහත් දේශපාලන සංස්ථාපිතයේම සහයෝගය හිමිවී ඇති.

දේශපාලන කුලල් කාගැනීම් පැවතියේ වූවත්, ජනාධිපති සිරිසේන හා අගමැති රතිල් විකුමසිංහ, මෙම මිලිටරි සම්බන්ධතා තරකිරීමට එක්ව කටයුතු කරන අතර, ඇමරිකාව පුමුබ අධිරාජුවාදී රටවල් සමග සබඳතා ගොඩිනාගා ගැනීමට උත්සුක වී සිටින විපක්ෂ නායක මහින්ද රාජපක්ෂ හා මහුගේ කන්ඩායම මෙම වර්ධනයන් ගැන නිහඩිය.

ඇමරිකාව සමග ඇතිකරගත් ප්‍රතිග්‍රහන හා අනෙකානාස-සේවා ශිවිසුම මගින් “රටේ ස්වේච්ඡාවයට” හානි පැමිනනෙන බව කියමින්, ජාතිකවාදී ව්‍යාජ විරෝධයක් දක්වන ජනතා විමුක්ති පෙරමුන, මෙම මිලිටරි සම්බන්ධතා හා අභ්‍යාස මගින් මතුකර ඇති කලාපය හා ලෝක යුද්ධයක සැබැ අනතුර හිතාමතාම වසන් කරමින් සිටි.

කලාපය තුදේශපාලනික ආත්මින් මහා පරිමාන යුද්ධයක මුවවිටටම පැමින ඇති බව, පැසුහි මාසයේ, නාශ්‍රේක බලවතුන් දෙදෙනෙක් වන ඉන්දියාව හා පකිස්තානය අතර කාශ්මීර දේශ සීමාවේ පුවමාරු වූ ගුවන් හා මිලිටරි ප්‍රහාර මගින් පැහැදිලි විය. විනය එල්ල කරගතිමින් කෙරෙන යුද අභ්‍යාස හා මිලිටරි ප්‍රකෝපකරනයන්ගෙන් දිනෙන් දින උත්සන්න කරමින් ඇති මේ අනතුර, ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරුවන්, පිඩිතයන් හා තරුනයන් ඉතා බැරුරුම්ව ගත යුතුය. අධිරාජුවාදයේ සැලසුම් වලට කරබදු වී ඇති දහනයි දේශපාලන පක්ෂ හා ව්‍යාජ වාම පක්ෂ වලින් සම්පූර්ණයෙන්ම බිඳී කම්කරු පන්තියේ නායකත්වය යටතේ යුද විරෝධ ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් ගොඩ නාගා ගැනීමට පෙරට ආ යුතු ය.